

АКАДЕМИЧЕСКИ ВЕСТИ

РЕДАКТОРИ
БОЙЧО БОЙЧЕВЪ
АСЕНЪ ПЪЙЧЕВЪ

МЕСЕЧНИКЪ
ГОДИНА VII-БРОЙ 3 и 4
АВГУСТЪ 1940 год.

Редакция и администрация
Висше търговско училище - Варна
Телефонъ 22-65

ВЕСТНИКЪ НА Д-ВОТО НА ЗАВЪРШИЛИТЪ
ВИСШЕТО ТЪРГОВСКО У-ЩЕ ВЪ ГР. ВАРНА

Редакция и администрация
Висше търговско училище - Варна
Телефонъ 22-65

Проф. Станчо Чолаковъ
ректоръ на В. Т. У-ще — Варна

Висшето Търговско Училище въ Варна

Изглежда, че нѣкои лица се опитватъ да пресиятъ речъта на г. Министъръ Председателя за новото висше училище за финансови и административни науки предъ Народното събрание, относно законодателното положение на Варненското висше търговско училище и сж наклонни да смѣтатъ и говорятъ, че училището ни не било уредено по законъ. Въ случая е на лице или едно непознаване на нѣщата, или една зла воля.

Висшето търговско училище въ Варна е открито отъ Н. В. Царя презъ 1921 год., възъ основа на закона за търговско-индустриалнитъ камари.

Законътъ за народното просвѣщение отъ 1925 год., отдѣлъ висши стопански училища (чл. чл. 218 до 227), заварва училището ни и съ забележката къмъ чл. 224 на сжщия законъ урежда положението му като заварено. Тази забележка не налага създаването на никакъвъ специаленъ законъ за училището, защото автоматично се прилагатъ постановленията на чл. чл. 218 до 227 отъ Закона за народното просвѣщение. Възъ основа на тоя законъ Академическиятъ и Върховниятъ съвети при училището сж избоботвали, като се започне отъ есенята на 1925 година до сега, всички правилници за учението, за изпититѣ, за дисциплината и т. н., които сж утвърждавани надлежно отъ Министерството на народното просвѣщение.

По-късно, съ наредбата - законъ за висшитѣ частни училища отъ 12. IV. 1938 година (Д. в. брой 80/1938 год.), не само че единъ видъ повторно

се узаконява училището ни, но то е приравнено съ Софийския университетъ. Тази наредба законъ се занимава съ частнитѣ висши училища и съ право нашето училище е третирано не като частно, а наравно съ Университета. Въ подкрепа на това говорятъ следнитѣ цитати отъ този законъ наредба:

Чл. 1, ал. 2: „Не може да се откриватъ частни висши училища по специалности, които сжществуватъ въ факултетитѣ на Софийския университетъ, Варненската търговска академия и Висшето търговско училище въ Свищовъ.“

Чл. 4. „Прекаранитѣ и зачетени въ частнитѣ висши училища семестри, както и положенитѣ изпити, не се признаватъ въ Софийския университетъ, Варненската търговска академия и Висшето търговско училище въ Свищовъ.“

Най-после, че училището ни сжествува именно възъ основа на Закона за народното просвѣщение се вижда и отъ всички административни актове, изхождащи отъ Министерството на народното просвѣщение отъ 1925 година насамъ. Така наприимъръ, съ една скорошна заповѣдь, № 53,999 отъ 19. V. 1939 год., Министърътъ на народната просвѣта установява два отдѣла при училището ни за специализация презъ четвъртата учебна година. Това сж частностопанския и народостопанския отдѣли.

Училището ни не е организирано отъ нѣкои частни лица, даренията на които трѣбва да се оформяватъ съ специаленъ законъ, а организирано и издържано отъ държавенъ институтъ, каквѣто е Търговско-

индустриалната камара въ гр. Варна, затова общиятъ законъ за Народното просвѣщение е достатъченъ.

Ето, това сж законодателнитѣ факти, отъ които се вижда, че нашето училище не е безъ законъ и че самъ г. Министърътъ на просвѣтата не е вършилъ нелегални работи, когато се е занимавалъ съ нашитѣ протоколи, правилници и пр. Вѣрно е, че за насъ нѣма единъ специаленъ законъ, както има за Свищовското и за новото Софийско висши училища, но тамъ положението е друго. Ние нѣмаме нѣкакви специални условия, които следва да се узаконяватъ, а работата ни върви по основнитѣ правила на Закона за народната просвѣта. Както този законъ урежда положението наприимъръ на всѣка прогимназия, безъ за всѣка да се издава специаленъ законъ, тъй е уредено и положението на висшитѣ стопански училища, особено на завъренитѣ училища. Всѣки, който малко-много борави съ законодателство, знае това.

Въ всѣки случай, едно недоглеждано отнасяне къмъ нашето училище, допуснато отъ когото и да било, е неоправдано още и поради обстоятелството, че то е първото по рода си у насъ и е сравнително съ голѣми заслуги както къмъ българската наука, тъй и къмъ българската практика.

Въ Варненското висше търговско училище се разработиха по оригиналенъ начинъ и се създадоха за пръвъ пѣтъ у насъ редица отрасли на стопанско-финансовитѣ науки, като, наприимъръ, земеделска ико-

номия, общинско самоуправление и общински финанси, морско право и пр. Строгата и полезна научно-теоретическа дейность на преподавателския персоналъ е намѣрила до сега конкретенъ изразъ, както въ годишника на училището, който вече е излѣзалъ въ 12 тома, тъй и въ значителенъ брой други публикации. Заслужава да се отбележи, че много отъ нашитѣ стопански, и финансови проблеми сж били подложени на една научна разработка за пръвъ пѣтъ именно въ това училище.

Благодарение на тая постановка на работата въ Висшето търговско училище — Варна, то е успѣло да създаде една значителна частъ отъ преподавателския и асистентския кадъръ и освенъ това дава такъвъ и за нѣкои отъ другитѣ научни институти, каквито сж Висшето търговско училище въ Свищовъ, Статистическия институтъ за стопански проучвания въ България и други.

Явно е прочее, че Висшето търговско училище — Варна отдавна е затвърдено като единъ висшъ наученъ институтъ, който държи непрекъснато контактъ съ разволя на висшитѣ стопански училища въ странство и съ условията и нуждитѣ на нашия обществено-стопански животъ, за да не оставя мѣсто абсолютно за никакви съмнения относително правото на своето сжществуване.

ПОСЕТЕТЕ
**МЕЖДУНАРОДНАТА
ИЗЛОЖБА — ВАРНА**
17. VII. — 6. IX.

Д-ръ Константинъ Хр. Стояновъ

ЧИНОВНИЧЕСТВОТО У НАСЪ

У насъ чиновничеството е предпочитаната карьера, към която се стремятъ всички интелектуални работници. Едни предпочитатъ тази карьера защото знаятъ, че чрезъ нея тѣ ще си осигурятъ една пенсия, други — защото смѣтатъ, че тя отговаря най-много на тѣхнитѣ житейски интереси, трети — защото тѣ виждатъ въ нея най-леснодостъпното поприще, на което могатъ да посвѣтятъ своитѣ интелектуални сили и способности, и четвърти — защото сж се увѣрили, че въпрѣки тѣхната воля и желание, тѣ не могатъ да се отдадатъ на друга карьера. Следователно, би могло да се каже, че у насъ стремѣжътъ къмъ чиновничеството се определя отъ съществуването на едно силно развито чувство за по-голяма сигурностъ въ живота, но не и отъ голяма любовъ къмъ тази карьера. Да стане чиновникъ, т. е. да си гарантира една постоянна служба съ една постоянна и сигурна заплата, това е съкровено желание на всѣки интелектуалецъ. Къмъ това се стреми и бедниятъ абитуриентъ, родителитѣ на когото не могатъ да го издържатъ въ нѣкое висше училище — и завършилиятъ университетъ или нѣкое друго висше училище абсолвентъ. Днесъ, при широко разрастналото се висше стопанско образование у насъ, което по своитѣ размѣри и постижения е почти надскочило достигнатитѣ въ това отношение граници на много западно-европейски страни, мжно могатъ да се откриятъ случаи, когато единъ завършилъ нѣкое висше стопанско училище младежъ не желае да стане чиновникъ. Но чиновническата карьера е предпочитана не само отъ възпитаницитѣ на този родъ висши училища. Не повече, но не и по-малко, чиновничеството днесъ привлича всички младежи, чието висше специално образование ги подготвя и предназначава за така нареченитѣ свободни професии. Така напримѣръ, нѣкога юриститѣ блѣнуваха адвокатската карьера още отъ банцитѣ на университетъ и отбѣгваха сждейството, защото въ него тѣ виждаха една прѣчка за творческото проявление на своя юридически талантъ и знания. Днесъ стана обратното. Юриститѣ, т. е. възпитаницитѣ на юридическитѣ факултети, въ

по-голямата си часть, конкурриратъ помежду си повече за сждейски мѣста, отколкото за една по-голяма, както и за една професионално и морално издигаща ги клиентела. Даже нѣщо повече. Въ своя стремѣжъ да си осигурятъ една стабилна и гарантираща имъ тѣхния сегашенъ и бждещъ животъ чиновническа служба, тѣ масово навлѣзоха въ административния ресоръ на държавното управление, за да станатъ истински чиновници. Но този стремѣжъ къмъ чиновническата карьера не е присжщъ само на юриститѣ. Той не е чуждъ и на лѣкаритѣ-медици, на лѣкаритѣ-ветеринари, на инженеритѣ и др. Съ една речъ, днесъ чиновничеството е станало спасителното поприще на почти всички интелектуални работници, за достигането на което тѣ сж готови да жертвуватъ индивидуалната сила на своитѣ дарования и способности, както и цѣлия идеализъмъ, съ който тѣ сж се посветили на своитѣ духовни интереси презъ всичкото време на своето следване.

Отбелязвайки това, ние не можемъ да се въздържимъ да не преценимъ този масовъ стремѣжъ на нашата млада интеллигенция къмъ чиновническата карьера, като едно ненормално състояние на нашия общественъ животъ. Основанията ни за това сж следнитѣ:

Преди всичко, едно такова масово влечение на младежта къмъ чиновничеството убива въ тѣхъ личния елементъ на всѣко творческо човѣшко призвание и предопредѣление. За смѣтка на това, то насажда у тѣхъ опасното чувство за една зависимостъ отъ съществуването на държавата, което тѣ, въ най-добрия случай, сж готови да тълкуватъ като естествено задължение на държавата къмъ тѣхната сждба и като свое неотмѣнно право да искатъ отъ нея професионална закрила и препитание. По нататъкъ, едно такова масово проявление на стремѣжа къмъ чиновническата карьера има тѣзи недостатѣци, че то превръща младежта въ една гълпа, която се поддава лесно на разрушителни влияния, способни да профанизируютъ и деформиратъ много тѣхни добродетели и други тѣхни духовни ценности. А отъ тукъ вече разстоянието до една деморали-

зация на тази младежъ не е голямо. Защото натрупването на голѣми количества интелектуални сили, които държавата и стопанството не могатъ да погълнатъ, ще има върху обществения животъ и специално върху живота на тази младежъ сжщото въздействие, както едно масово предлагане въ стопанския животъ, съ тази само разлика, че докато въ стопанския животъ масовото предлагане ще доведе до едно спадане на ценитѣ на богатата, тукъ сжщото това масово предлагане на интелектуалнитѣ сили ще предизвика едно падане на морала на тѣзи сили и тѣхното изкористяване. Най-после, неограничения стремѣжъ къмъ чиновническата карьера и нейното предпочитане отъ интеллигентната младежъ има и тази неблагоприятна страна, че то спѣва общественото развитие на страната въ процеса на неговото усвѣршенствуване и приспособяване къмъ всички държавно-политически и обществени форми на новото време. По тѣзи съображения, у насъ се налага да се взематъ известни радикални мѣрки, които да неутрализиратъ и саниратъ това ненормално състояние въ обществения ни животъ. Досегашниятъ неуталоженъ стремѣжъ на българската интелектуална младежъ трѣбва да се спѣне и отведе въ друго на-

правление, кждето той ще намѣри удовлетворение за себе си, а отъ тукъ — за държавата и обществото. Започналиятъ болезненъ процесъ на пролетаризиране на младата българска интеллигенция трѣбва да се спре още докато е време, ако ние искаме да сме достойни за едно бждеще, въ което нашата държава и нашиятъ народъ трѣбва да потвърдятъ реално своята жизнеспособностъ за едно по-отговорно, но заедно съ това и пощастливо сжществуване.

Практическитѣ срѣдства за една такава работа, споредъ насъ, не стоятъ далечъ отъ възможноститѣ на държавата и нашата творческа обществено-ностъ. Тѣ трѣбва да се потърсятъ:

1. Въ възможността да се дава на българската младежъ едно образование и култура, отговарящи на стопанската и социална структура на българския народъ,

2. Въ стремѣжа на българската младежъ да развие природнитѣ елементи на своя духъ къмъ предприемчивостъ и индивидуално творчество и

3. Въ предвиданията за едно ново обществено-стопанско развитие, къмъ което ние още отъ сега трѣбва да приспособяваме духовното оформяване на нашата младежъ.

За заплатитѣ на държавнитѣ служители

Презъ 1939 г. бѣше назначена междуведомствена комисия, която трѣбваше да изработи новитѣ щатни таблици за цента и заплатитѣ на държавнитѣ служители. Тогава Г-нъ Министрътъ на финанситѣ бѣше обещалъ, че тѣзи нови таблици ще бждатъ приложени най-късно съ бюджета на държавата за 1941 финансова година. Надѣваме се, че г. Министрътъ ще успѣе да изпълни това свое обещание.

Официално не ни е известно дали работата на комисията е одобрена. Говори се, обаче, че проектътъ на таблицитѣ е вече готовъ.

Следователно, при изготвяне на новитѣ бюджетопроекти би трѣбвало да се взематъ предъ-

видъ и персоналнитѣ разходи, съгласно новитѣ щатни таблици.

Въпрѣки това, при сжществуващитѣ настроения да се правятъ изключителни икономии, не е чудно, при приемане на бюджета на държавата за 1941 финансова година, да не се корегиратъ заплатитѣ на държавнитѣ служители. Въ такъвъ случай ще се даде отново възможностъ да се проявятъ опаснитѣ и вредни последици, които се явяватъ неминуемо благодарение на зле платения трудъ на държавнитѣ чиновници, една часть отъ които сж възпитаници на Висшето търговско училище—гр. Варна.

Кой не е почувствувалъ вече извънредно голѣмото поскъп-

У С Т А В Ъ

НА ДРУЖЕСТВОТО НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ВИШЕТО ТЪРГОВСКО УЧИЛИЩЕ въ гр. ВАРНА (сега въ сила)

Чл. 1. Основава се за срокъ отъ 99 години Дружество на завършилите Висшето търговско училище — Варна, съ седалище въ гр. Варна. Клонове на дружеството могат да се организиратъ въ всѣки градъ, където живѣятъ по-вече отъ 15 възпитаници на Висшето търговско училище.

Забележка 1. Клоновете ще бждатъ учредени споредъ предписанията на настоящия уставъ. Въ населени пунктове, където нѣма 15 възпитаници, дружеството назначава свой кореспондентъ, пакъ отъ срѣдата на завършилите.

Забележка 2. Членуващите въ клоновете сж преди всичко

членове на общото дружество въ Варна, където изпращатъ направо членския си вносъ.

Чл. 2. Целитѣ на дружеството сж:

а) да служи за духовна връзка между Висшето търговско училище и възпитаницитѣ му;

б) да съдействува за органи-

зирането на обучението въ училището, споредъ моралнитѣ и професионални нужди на възпитаницитѣ;

в) да пропагандира и защитава моралния престижъ на членовете си;

г) да представлява и защитава професионалнитѣ интереси на членовете си;

д) да насърчава и подпомага по-нататъшната научна подготовка на членовете си.

Забележка. Изключени сж всѣкакви партийни и религиозни цели.

Чл. 3. За постигане на своитѣ цели дружеството:

а) урежда свои печатни издания: чисто организационно — „Академически вестн“ и научно Списание на Дружество на завършилите Висшето търговско училище — Варна;

б) урежда сказки, беседи върху научни, професионални, стопански и социални въпроси;

в) търси работа за членовете си;

г) подпомага материално нуждающитѣ се членове;

д) посрѣднички между възпитаницитѣ и Висшето търговско училище по всички въпроси повдигнати отъ първитѣ.

Чл. 4 Дружественитѣ клонове могатъ да действуватъ самостоятелно по отношение на точки „б“, „в“ и „г“, обаче, настоятелството на Софийския клонъ, ако се образува

(Следва на стр. 4.)

За заплатитѣ на държавнитѣ служители

(Продължение отъ страница 2)

ване на живота, особено презъ последнитѣ 11 месеца?

Този фактъ се призна и отъ официалната власт. Така напримеръ, г. Министъръ Багряновъ не отдавна направи изявление, че Министерскиятъ Съветъ, за да опредѣли тази година по-високи цени на земеделскитѣ произведения, обекти на дирекцията „Храноизносъ“, е изхождалъ отъ съображението, че животътъ е поскѣпналъ съ около 25%, въ сравнение съ миналата година.

Министерскиятъ съветъ взе решение да задължи частнитѣ индустриални предприятия да увеличатъ отъ 1. VIII. т. г. съ 15% заплатитѣ на служителитѣ.

Явно е, че властта желае да подпомогне преди всичко гражданитѣ съ опредѣлени и недостатъчни доходи, тъй като тѣхната покупателна способностъ е чувствително намалала.

За съжаление, държавнитѣ чиновници и до днесъ получаватъ сжщитѣ заплати, каквито получаваха преди нѣколко години, съ които заплати нѣматъ възможностъ сега да задоволятъ дори само ония нужди, които удовлетворяваха преди.

Забелязва се отъ известно време една изключителна нервностъ въ чиновника, която преди всичко се дължи на недостатъчната заплата. Но зле платениятъ чиновникъ не е само нервнъ служителъ. Той е и лошъ синъ, съпругъ, баща. Неговата загриженостъ и нервностъ се проявяватъ и въ отношенията съ семейството му, а особено върху характера на децата му, защото той не може да бжде дори спокоенъ възпитателъ на децата си.

Недостатъчната заплата става причина не само да се ограничи отчасти, но често пжти и да се лишава напълно отъ много духовни и материални блага. Разстройва се нормалния лично неговъ и на семейството

му животъ.

Красиво и апетитно наредени витрини, интересни реклами и редъ други искушения отекчаватъ още повече душевното състояние на чиновника. Тогава любовта му къмъ работата намалва или съвсемъ изчезва. Създава се у него опасна психология, която не може да служи като гаранция срещу всевъзможни изкушения, които му предлага животътъ.

И виждаме, че довчерашня добъръ, честенъ, надежденъ служителъ, въоръженъ съ знания, впусналъ се съ надежда въ живота, днесъ е обезкураженъ и съ оборена отъ грижи глава. Той съзнава, че дава което се иска отъ него, но че срещу това получава малко, недостатъчно дори за да приживѣе скромно и спокойно.

Тогава именно, наредъ съ разочарованието назрява и мисълта за нови приходи съ които да допълни бедния си бюджетъ.

Едни отъ чиновницитѣ взематъ извънредна работа отъ частни лица срещу скромно възнаграждение. Тази работа вършатъ най-често скришно, презъ работно време, което ще рече, че държавата плаща за да се върши частна работа, а не държавната. Ако я вършатъ извънъ служебно време, не могатъ да си починатъ достатъчно добре и следъ това, при изпълнение на държавната работа, не могатъ да дадатъ нуждното количество и качество.

Други, по-слабохарактерни, правятъ извънзаконни услуги или отстъпки, умишлени грѣшки и др. въ полза на заинтересовани лица, като, разбира се, за това получаватъ своя дѣлъ.

А трети, безъ воля и характеръ, посѣгатъ направо на държавнитѣ срѣдства.

Веднажъ тръгнаха по лошия пжтъ, за тѣхъ почти връ-

щане нѣма. Лесниятъ начинъ на печалби ги увлича докато бждатъ заловени и наказани.

Не може да се каже, че всички лоши граждани сж родени съ престѣпни наклонности. Голѣма частъ сж станали лоши благодарение на невъзможността да си припечелятъ прехраната само по честенъ начинъ.

Дългъ е на държавата да не създава условия за деморализация въ страната, а още повече въ държавния апаратъ.

Едно отъ срѣдствата за да се поддържа моралътъ е безспорно, разумното заплащане на труда. Незадоволениятъ държавенъ служителъ не цени достатъчно държавното. Той не проявява грижи за общественото, защото въ него е залегнало убеждението, че обществото не полага достатъчно грижи за него. Такъвъ служителъ не е сигуренъ стражъ на държавнитѣ интереси, а може дори и да бжде често пжти и използванъ отъ враговетѣ на страната.

За да има държавата преданни служители, наложително е да се подобри и материалното имъ положение, като по този начинъ ще си обезпечи по-сигурни приходи, по-голѣми икономии въ разходитѣ.

Добре платенитѣ държавни служби ще представляватъ по-голѣмъ интересъ за морално и културно издигнатитѣ граждани, частъ отъ които ще се стремятъ да заематъ тѣзи служби, и като държавни чиновници не само че ще издигнатъ авторитета на държавата, но ще дадатъ много по-резултатенъ трудъ, чрезъ който ще сближатъ властта съ народа.

Г-нъ Министърътъ на финанситѣ вече е отправилъ окръжно писмо до своитѣ колеги, съ което ги моканва да започнатъ изготвянето на бюджетпроектитѣ за ведомствата си за 1941 финансова година, като изрично настоява да не се предвиждатъ суми за разходи, които трѣпчатъ отлагане. Следователно, точно сега е моментътъ когато трѣбва да се правятъ постѣпки за да се подобри

материалното състояние на чиновницитѣ. Не ще съмнение, че ръководителитѣ на съответнитѣ професионални и др. заинтересовани организации и този пжтъ ще направятъ най-енергични навременни и умѣтнати постѣпки предъ респективнитѣ фактори. Дългъ е, обаче, на всѣки възпитаникъ на висшето търговско училище да използва всички свои лични връзки съ онѣзи срѣди, отъ които зависи разрешаването на въпроса, за да се внуши, че ще се направи една почти непоправима грѣшка, ако и този пжтъ не се предвидятъ достатъчно възнаграждения за труда на държавния служителъ. По този начинъ ще изпълнимъ единъ колегиаленъ и общественъ дългъ. Нека се надѣваме, че ръководнитѣ фактори, които добре разбиратъ нерадостното положение на почти цѣлото държавно чиновничество, ще намѣрятъ начинъ за да разрешатъ благоприятно този боленъ въпросъ.

У С Т А В Ъ

НА ДРУЖЕСТВОТО НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ВИСШЕТО ТЪРГОВСКО УЧИЛИЩЕ в гр. ВАРНА (сега в сила)

(Продължение отъ стр. 3.)

такъв, действува по точка „в“, като официален пълномощник на дружеството.

Чл. 5. Членовете на дружеството биват редовни и почетни. Редовен е по право всеки дипломиран възпитаник на Висшето търговско училище, стига да плаща членския си внос. Почетните членове се избират въ общото годишно събрание, по предложение на настоятелството, за морални или материални услуги оказани на дружеството.

Забележка 1. Размъртъг на членския внос се определя ежегодно отъ общото годишно събрание.

Забележка 2. Клоновете могат да събират за себе си допълнителен членски внос до 5 лв. на месец.

Забележка 3. Отъ основния членски внос и абонамента на списанието, които следва да се внасят отъ членовете на право отъ Централното настоятелство въ Варна, настоятелствата на клоновете не могат да правят никакви удържки.

Чл. 6. Неприетите или изключени за противодружествена дейност членове могат да се отнесат до общото събрание за ревизия на съответното настоятелствено решение.

Чл. 7. Всеки член има право да избира и да бъде избираем.

Чл. 8. Дружеството се управлява отъ настоятелство, контролна комисия, редакционен комитет и общи събрания. Настоятелството представлява дружеството предъ властите.

Чл. 9. Настоятелството се състои отъ 7 души: председател, подпредседател на организационно-професионалния отдел, подпредседател на културно-просветния отдел, секретар, касиер и двама съветници.

Забележка. Председателят на дружеството е по право и редактор на дружествения орган „Академически вестни“. Това си право председателят може да прехвърли въ всеки момент на някого отъ другите членове на настоятелството. Въ последния случай, въ съответствие съ закона за юридическите лица, председателят има право на контрол върху списването на „Академически вестни“.

Чл. 10. За всеко заседание на настоятелството се води протокол, подписан отъ

всеки присъстващи, които трѣбва да бждат поне съ единъ повече отъ половината.

Чл. 11. Решенията на настоятелството се вземат съ относително болшинство; при равенство на гласове, решава гласът на председателя.

Чл. 12. Касиерът може да държи на рѣка най-много 500 лева. Горницата отъ дружествени суми се внася въ банка, определена отъ настоятелството.

Чл. 13. Контролната комисия се състои отъ трима души: председател, подпредседател и секретар. Тя извършва всякакъв родъ ревизии, поне единъ път въ шесть месеца и въ присъствието поне на двамата си членове.

Забележка. Ревизионният протокол на контролната комисия се съобщава на настоятелството за по-нататъшна разпоредба.

Чл. 14. Клоновете избират настоятелство отъ 3 до 5 члена и контролна комисия отъ три члена.

Чл. 15. Редакционният комитет се състои отъ трима души, които избират помежду си единъ главен редактор. Мандатът на редакционния комитет трае пет години. По мотивиран доклад на контролната комисия редакционният комитет може да бъде смѣнен отъ общото годишно събрание и преди изтичане на мандата му, но само въ следните два случая:

а) констатиране на парични злоупотреби;

б) неиздаване на списанието въ продължение на повече отъ 6 месеца.

Чл. 16. Всеки отъ тримата редактори, независимо отъ участието имъ въ редакционния комитет, може да бъде избран и въ настоятелството.

Чл. 17. Редакционният комитет е напълно автономна институция. Той е длъжен да се грижи за списването и издържането на дружественото научно списание, като при възможност издава и единъ „годишник на българското стопанство“, както и отделни монографии, подбрани чрезъ системата на конкурсът. Общ комитетът е длъжен да издава годишно минимумъ 40 печатни коли (640 страници), при форматъ 70 на 100.

Чл. 18. Абонаментът на списанието се определя отъ редак-

ционния комитет. 20% отъ постъпилите абонаменти отъ дипломираните завършили, се внася на настоятелството и служи за издрѣжка на в. „Академически вестни“, както и за посрещане на другите дружествени нужди.

Чл. 19. Въ рамките на приходите си редакционният комитет има право да назначи платен чиновник, да трѣбва и да си трѣбва пжт и дневни, да плаща проценти по събирането на абонаменти и реклами (но не и на волни помощи) и да прави всякакви разходи съ които е свързано издаването на списанието.

Чл. 20. Разходит по издаването на дружественото научно списание и приложенията му не могат да надхвърлят въ никой случай реализирания приходи.

Чл. 21. Редакционният комитет получава едно общо годишно възнаграждение отъ максимумъ 72.000 лева (седемдесет и две хиляди), но следъ като бждат покрити всички други разходи по издаването и следъ като бжде предаден членският внос на дружеството. Тримата редактори раздѣлят реализираното възнаграждение, както намѣрят за добре.

Чл. 22. При приключване на смѣтките въ края на отчетната година, реализирания излишци, ако се оказат такива, се разпредѣлят: 50% за дружеството и 50% за резервен фондъ на списанието.

Чл. 23. За финансовит си дѣла редакционният комитет е отговорен предъ контролната комисия и общото годишно събрание.

Чл. 24. Постановленията на устава, засѣгащи списанието, могат да бждат измѣнявани отъ общото годишно събрание съ квалифицирано болшинство отъ три четвърти отъ присъстващите.

Чл. 25. Редовното годишно събрание на дружеството се свиква презъ м. юлий или августъ всека година. Извънредни събрания могат да бждат свикани презъ всеко време отъ настоятелството, било по негово желание, било по желание на една трета отъ членовете.

Чл. 26. Общото годишно събрание се занимава съ:

а) одобрение отчета на настоятелството и доклада на контролната комисия;

б) избиране на настоятелство, контролна комисия и трима члена на редакционния комитет;

в) изработване планъ за дейност;

г) разглеждане заявления на изключени и неприети членове;

д) провъзгласяване на почетни членове;

е) промѣни на устава при съгласие на две трети отъ присъстващите членове на дружеството.

Чл. 27. Общите събрания се считат за законни, колкото и членове да присъствуват, но следъ като всички сж били предварително и писмено поканени 15 дни преди свикването му. Поканата за дневния редъ се публикува въ пресата.

Чл. 28. Отчетната и финансова година на дружеството започват отъ 1. юлий и свършват на 30. юний следната година; отчетната и финансова година на редакционния комитет съвпадат съ календарната година.

Чл. 29. Печатът на дружеството е кръгъл, съ околнен надпис: *Дружество на завършилите Висшето търговско училище, а въ срѣдата гр. Варна* и емблемата на търговията.

Чл. 30. Въ случай на прекратяване на дружеството, имотитъ му се предават на управата на училището, до възстановяването му.

Чл. 31. Въ всички случаи, непредвидени въ настоящият уставъ, важат постановленията на закона за юридическите лица.

Чл. 32. Настоящият уставъ, приет отъ общото годишно събрание на 19 април 1934 г. и измѣнен отъ общото годишно събрание на 9 февруарий 1936 г. и отъ 21 августъ 1939 г., влиза въ сила веднага следъ като бжде одобрен отъ съответните власти.

ВАРНЕНСКА

**МЕЖДУНАРОДНА
ИЗЛОЖБА**

17. VIII. до 6. IX.

Участуват: Албания, Германия, Гърция, Ромъния, С.С.С.Р. и Югославия.

70% намаление по Б. Д. Ж.

ВЕСТИ И СЪОБЩЕНИЯ

ЦЕНТРАЛНО НАСТОЯТЕЛСТВО

РЕДОВНОТО ОБЩО ГОДИШНО СЪБРАНИЕ на дружеството ни е насрочено за 25 август т. г., 9 часа преди обяд, в салона на Варненската търговско-индустриална камара, при дневен ред, означен в поканата, която е публикувана в настоящия брой.

ПЪТУВАНЕТО НА КОЛЕГИТЕ КОНГРЕСИСТИ. Централното настоятелство на Дружеството на завършилите Висшето търговско училище в гр. Варна съобщава на колегите, че при пътуването си за общото годишно събрание в Варна могат да се ползват от намалението за Международната изложба, възлизащо на 70%. Единственото условие е посещението на изложбата. Ползването с такива билети не е свързано с задължителен престой в града.

ДРУЖЕСТВЕНИ ИЗДАНИЯ

РЕДАКЦИОННИЯТЪ КОМИТЕТЪ ИЗКАЗВА БЛАГОДАРНОСТ на колегите абонати на списанието, които го подкрепиха чрез навременното изплащане на дължимия абонамент.

ПОКАНВАТЪ се колегите да сътрудничат при списване на в. „Академически вест“ и да изпращат в дружеството подходящи статии.

ВИСШЕТО ТЪРГ. УЩЕ — ВАРНА

РЕДОВНИЯТЪ АСИСТЕНТЪ И ЧАСТЕНЪ ДОЦЕНТЪ при Висшето търговско училище — Варна, г. Иванъ К. Пандовъ, е заминал за Германия за 5 месеца през м. юний т. г., за довършване научната си работа в Висшето търговско училище в гр. Лайпцигъ.

ПРЕЗЪ УЧЕБНАТА 1939-1940 ГОДИНА при Висшето търговско училище — Варна сж следвали всички 1502 студенти и 89 студентки.

ПРЕЗЪ НАСТОЯЩАТА ЛЪТНА ИЗПИТНА СЕСИЯ сж получили дипломъ за завършено висше търговско образование при Висшето търговско училище — Варна 79 души, от които 3 жени.

ВИСШИТЪ УЧИЛИЩА сж не само разсадникъ на обществена култура, но сж и една голъма морална гордост за градоветъ, в които сж

създадени. За да се даде възможност за едно още по-тесно общуване между училището и гражданството, презъ изтеклия лътенъ семестъръ Висшето търговско училище — Варна организира ПУБЛИЧНИ ЛЕКЦИИ за студенти и граждани.

Лекции предъ студенти и варненски граждани изнесоха г. г. Тодоръ Боровъ, главенъ библиотекаръ при Централното управление на Българска земеделска и кооперативна банка; Никола Стояновъ, бившъ главенъ Директоръ на държавните дългове и главенъ секретаръ на Министерството на финансите; Д-ръ Никола Долапчиевъ, професоръ по наказателно право при държавния университетъ; Анастасъ Бешковъ, професоръ по стопанска география при Висшето търговско училище — Свищовъ; Д-ръ Димитъръ Георгиевъ, поддиректоръ на Експортния институтъ и Д-ръ Йосифъ Петковъ, стопански директоръ на Български държавни желъзници — София.

Управата на училището има амбиция това начало да бже разширено презъ идващата учебна година, като бждат канени, както наши учени и общественици, а така сжщо и чужди. От друга страна нъкои учени и общественици ще бждат канени да изнасятъ предъ граждани не само една или две лекции, а цълъ цикълъ отъ сказки.

СЛЕДЪ ЕДИНЪ ИЛИ ДВА МЕСЕЦА ще бже започнатъ строежът на ново крило към сегашното здание на Висшето търговско училище — Варна, което ще бже привършено за следната учебна година. При това положение, училището ще отстъпи на Сръдното търговско училище заемания сега трети етажъ в сградата на сжщото. Срещу това сегашната нова постройка и крилото, което ще се строи, ще дадат на Висшето търговско училище — Варна достатъчно аудитории и помъщения за пълното развитие на училището при неговия четиригодишен курсъ. Така Висшето търговско училище ще разполага сж 3 аудитории за по 400-450 души, две за по 180-200 души, четири за по 100 до 120 души и две аудитории за по 40-50 души. Освенъ това, ще има 6 професорски кабинети, обща професорска стая, заседателна зала за Ака-

демическия съветъ, ректоратъ, канцелария, голъми и удобни помъщения за библиотека и читалня, а сжщо и голъма зала за образцова кантора.

АКАДЕМИЧЕСКИЯТЪ СЪВЕТЪ ПРИ ВИСШЕТО ТЪРГОВСКО УЧИЛИЩЕ — ВАРНА в едно отъ последните си заседания е решилъ да се проучатъ условията за построяването на студентски домъ в Варна, в който да се помъщаватъ студентския столъ, кабинетъ за училищния лъкаръ, канцеларии за студентските организации, читални, гимнастически салонъ и др. подобни. Презъ настоящата зима ще бждат изготвени планове, ще бже определено мъстото на студентския домъ, за да може

още презъ следния строителен сезонъ да бже започнатъ строежът на този тъй необходимъ за варненското студентство домъ.

РАЗНИ СЪОБЩЕНИЯ

ПОЧИНАЛЪ Е АСЕНЪ ТОРБОВЪ отъ VI випускъ, бившъ председател на Студентското дружество при Висшето търговско училище — Варна и деенъ членъ на дружеството ни. Настоятелството изказва своите съболезнования къмъ опечалените.

Богъ да го прости!

ПОЧИНАЛЪ Е на 12 т. м. Петко М. Петковъ, 10 випускъ, отъ с. Аксаково, Варненско.

Богъ да го прости!

Д-ВО НА ЗАВЪРШИЛИТЪ ВИСШЕТО ТЪРГОВСКО УЩЕ — ВАРНА

ПОКАНА

До членоветъ на Д-вото на завършилите Висшето търговско училище — Варна

Въз основа на чл. чл. 25, 26 и 27 отъ устава на дружеството ни, на 25 августъ т. г., 9 часа сутринята, Ви поканваме на

ОБЩО ГОДИШНО СЪБРАНИЕ

което ще се състои вж заседателната зала на Варненската търговско-индустриална камара, при следния дневенъ редъ:

- 1) ОТКРИВАНЕ, ИЗБОРЪ НА БЮРО И ПРИВЕТСТВИЯ;
- 2) ОТЧЕТЪ НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО, РЕДАКЦИОННИЯ КОМИТЕТЪ И КОНТРОЛНАТА КОМИСИЯ И ОСВОБОЖДАВАНЕТО ИМЪ ОТЪ ОТГОВОРНОСТЪ;
- 3) ИЗБИРАНЕ НА НОВО НАСТОЯТЕЛСТВО И КОНТРОЛНА КОМИСИЯ;
- 4) РАЗНИ.

Право да присъствуватъ на общото годишно събрание иматъ онъзи колеги, които сж си платили членския вносъ. Абонатитъ на списанието плащатъ 125 лв. за членски вносъ и абонаментъ, а неабонатитъ плащатъ 60 лв. за членски вносъ. Плащането може да стане и преди събраниято.

за Председателъ: (п) А. П. ПЪЙЧЕВЪ
Секретаръ: (п) П. Я. ХРИСТОВЪ

ВИСШЕ ТЪРГОВСКО УЧИЛИЩЕ

ПРИ ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНАТА КАМАРА ВЪ ГР. ВАРНА

ВИСШЕТО ТЪРГОВСКО УЧИЛИЩЕ В А Р Н А

е открито отъ Н. В. Царя на 2. октомврий 1921 година въз основа Закона за търговско-индустриалнитѣ камари.

Законътъ за народното просвѣщение отъ 1925 год., отдѣлъ „висши стопански училища“ (чл. чл. 218 до 227), прехвърля училището като „висше стопанско училище“ подъ ведомството на министерството и съ забележката къмъ чл. 224 го освобождава отъ необходимостта за специаленъ законъ.

Наредбата законъ за частнитѣ висши училища отъ 1938 година приравнява училището ни къмъ Държавния университетъ.

Съ заповѣдъ № 53,999 отъ 19. май 1939 година на Министерството на народното просвѣщение се създаватъ два отдѣла при училището: частно-стопански и народостопански.

Висшето търговско училище въ Варна дава висше образование на лица отъ двата пола, които се готвятъ за ръководни и организационни служби въ частни, обществени и държавни предприятия и учрѣждения.

Дава теоретически и практически знания на кандидати за преподаватели въ търговски и специални училища.

Разработва обществено-стопанскитѣ и търговско-техническитѣ науки изобщо и съ огледъ на икономическия животъ на страната.

За студенти се приематъ лица, които иматъ завършено гимназиално или приравнено къмъ него срѣдно специално образование.

Курсътъ на учението е четиригодишенъ (8 семестра).

Завършилитѣ съ дипломенъ изпитъ получаватъ правата на лица съ висше образование.

Презъ четвъртата учебна година се извършва специализация по единъ отъ двата отдѣла: частностопански и общественостопански — административенъ.

Записванията ставатъ отъ 15. IX. — 15. X. 1940 година срещу свидетелства: зрѣлостно, кръщелно, медицинско, сѣдебно и призивно. Таксата за учение е 1250 лева за семестъръ.

Канцеларията на училището изпраща безплатно проспекти съ подробни сведения за училището и живота въ гр. Варна.

Варна предлага всичкитѣ необходими културни и стопански условия за една добра научна работа и подготовка.

ОТЪ РЕКТОРАТА